

Sygn. akt I CSK 758/22

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa B. C.
przeciwko [...] Centrum Stomatologicznemu [...] spółce z ograniczoną
odpowiedzialnością w G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 maja 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 23 czerwca 2020 r., sygn. akt V ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od B. C. na rzecz Centrum Stomatologicznego [...] spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 1000 (tysiąc) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3. przyznaje i nakazuje wypłacić ze środków Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz adwokata A. S.-M. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych, podwyższoną o kwotę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce, B. C., z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powódka B. C. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...], którym oddalono apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego w G., wydanego w sprawie o zasądzenie od pozwanego [...] Centrum Stomatologicznego [...] sp. z o.o. w G. na rzecz powódki kwoty 500 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na jej oczywistą zasadność. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, przedstawionym w piśmie z 27 lipca 2021 r., nadesłanym po wezwaniu skarżącej do usunięcia braków skargi kasacyjnej, powódka stwierdziła, że zarzut kasacyjny „oparto o naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.". W jej ocenie Sąd Apelacyjny powinien bowiem „z urzędu zbadać, czy nie zachodzą okoliczności budzące wątpliwości". Następnie przedstawione zostały, bliżej nieskonkretyzowane, zastrzeżenia do sporządzonej w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji opinii biegłego, skonkludowane stwierdzeniem o niedopuszczalności oparcia postępowania sądowego w sprawie medycznej „na twierdzeniach jednego biegłego sądowego, które nie wątpliwie budzą wątpliwości skarżącej i były kwestionowane w zarzutach apelacji” (pisownia oryginalna).

Na obecnym etapie postępowania Sąd Najwyższy nie bada zasadności skargi kasacyjnej (trafności sformułowanych w niej zarzutów), a jedynie

dopuszczalność skargi i to, czy w sprawie zachodzą przyczyny kasacyjne, w tym przywoływana przez skarżącą oczywista zasadność skargi w rozumieniu przyjmowanym na tle wykładni art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W związku z przytoczoną wyżej argumentacją skarżącej, mającą świadczyć o wystąpieniu wskazanej ostatnio przyczyny kasacyjnej, wypada przypomnieć, że, stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Zawarta w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumentacja skarżącej, powiązana z rzekomym naruszeniem przez Sąd Apelacyjny art. 233 § 1 k.p.c., musi zatem zostać uznana za bezprzedmiotową, a w konsekwencji niezdatną *a limine* do wykazania, by w sprawie wystąpiła przyczyna kasacyjna unormowana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Ubocznie wypada nadmienić, że skarga kasacyjna wywiedziona jest od orzeczenia Sądu drugiej instancji, a art. 233 § 1 k.p.c. nie stanowi kompletnego unormowania regulującego ocenę dowodów w postępowaniu apelacyjnym; argumentacja skarżącej byłaby zatem – już na etapie konstrukcji – pozbawiona podstaw nawet w razie nieistnienia zakazu, o którym mowa w art. 398³ § 3 k.p.c.

Jeżeli skarga kasacyjna zawiera wyłącznie zarzuty, które nie mogą być podstawą skargi, Sąd drugiej instancji stosownie do art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzuca skargę jako niedopuszczalną z innych przyczyn, a jeżeli tego nie uczynił, skargę odrzuca Sąd Najwyższy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 lutego 2008 r., IV CSK 532/07, 28 kwietnia 2008 r., I CSK 14/08, 29 stycznia 2013 r., III CSK 312/12). W okolicznościach niniejszej sprawy jedyny zarzut skargi kasacyjnej dotyczył jednak w istocie naruszenia „art. 233 § 1 w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.”, polegającego na „przyjęciu przez sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego w G. bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii, w sytuacji, gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały rozpoznane wraz z koniecznością powołania kolejnego biegłego z zakresu stomatologii” (pisownia oryginalna).

Podstawy skargi nie dotyczyły zatem, wbrew stanowisku nasuwającemu się na tle motywów wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wyłącznie

kwestii oceny dowodów – i z tego tylko względu skarga kasacyjna nie podlegała odrzuceniu. Na etapie rozpoznawania wskazanego wyżej wniosku mogła być jednak wzięta pod uwagę wyłącznie argumentacja mająca przemawiać za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania, a ta odnosiła się do naruszenia, zdaniem skarżącej, normy dotyczącej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.).

W konsekwencji, mimo uznania skargi kasacyjnej powódki za formalnie dopuszczalną, nie można przyjąć, by w sprawie zrealizowała się choć jedna z przyczyn kasacyjnych wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., w tym wskazywana przez skarżącą przyczyna odnosząca się do oczywistej zasadności skargi.

O takiej zasadności nie może w szczególności świadczyć argumentacja powódki, wskazująca na rzekome nierozważenie przez Sąd Apelacyjny zarzutów apelacji (ujętych w liczbie mnogiej), dotyczących sprzeczności ustaleń Sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym. W istocie bowiem w apelacji, wraz z jej uzupełnieniem pismem powódki datowanym na 10 września 2019 r., postawiono tylko jeden zarzut, który dotyczył naruszenia „art. 217 § 2 k.p.c. przez bezzasadne oddalenie wniosku o powołanie biegłego z zakresu stomatologii”. Ponadto skarżąca nie wyjaśniła, na czym dokładnie miałyby polegać uchybienie Sądu Apelacyjnego i jak konkretnie wpłynęło ono na wynik sprawy, a pominięcie tych aspektów uniemożliwia uznanie skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną. Tylko na marginesie należy jednak zauważyć, że Sąd drugiej instancji obszernie odniósł się do zagadnienia podnoszonego w apelacji i wyjaśnił, dlaczego uznał, że zastrzeżenia powódki wobec opinii biegłego są niezasadne (s. 13-14 uzasadnienia). Stwierdzenie w tej sytuacji, że Sąd nie poczynił „jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii”, nie może więc prowadzić do wniosku o występowaniu w sprawie przyczyny kasacyjnej w postaci oczywistej zasadności skargi.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach orzeczono, mając na względzie sytuację majątkową oraz stan zdrowia powódki (art. 102 k.p.c.), a wynagrodzenie dla pełnomocnika reprezentującego skarżącą z urzędu przyznano w wysokości wynikającej z § 8 pkt 7 w zw. z § 16 ust.

4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 68).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

a.s.